

STANOWISKO
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 29 kwietnia 2022 r.

w sprawie oceny czynności mogących wpływać na sferę niezawisłości sędziowskiej
w związku z wystąpieniem Pana Macieja Wisza – sędziego Sądu Rejonowego
dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 7 kwietnia 2022 r.

W związku z pismem Pana Macieja Wisza – sędziego Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 7 kwietnia 2022 r., skierowanym do Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa, dotyczącym czynności mogących stanowić przejaw ingerencji w sferę orzeczniczą objętą przymiotem niezawisłości sędziego – w związku z zagadnieniem ustalenia właściwości miejscowej sądu, Rada przypomina, że kwestie dotyczące właściwości miejscowej sądu są uregulowane na poziomie ustawowym w przepisach procesowych i mogą być badane jedynie w ramach kontroli instancyjnej oraz podlegają wyłącznie nadzorowi judykacyjnemu, a nie nadzorowi administracyjnemu.

Należy zaznaczyć, że właściwość sądu jest zagadnieniem konstytucyjnym. W myśl art. 45 ust. 1 Konstytucji RP każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Prawo do rozpoznania sprawy przez właściwy sąd jest jednym z gwarantów prawa do Sądu.

Elementem prawa, gwarantowanego w art. 45 ust. 1 Konstytucji, jest więc także przewidywalność tego, który sąd będzie właściwy w danej sprawie (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie o sygn. II CO 3/21).

Odnosząc się do kwestii nadzoru administracyjnego i judykacyjnego należy przywołać stanowisko wyrażone w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 stycznia 2009 r. w sprawie o sygn. K 45/07. W uzasadnieniu tego orzeczenia stwierdzono, że „działalność administracyjna sądu jest to wszelka działalność zarządzająca i organizatorska sądów, inna aniżeli związana z czynnościami jurysdykcyjnymi sądu. Nadzór administracyjny nad działalnością sądów polega na weryfikacji zewnętrznej, formalnej, określonych wyżej sfer działalności sądów. Sprawując nadzór nad działalnością administracyjną sądów, organy tego nadzoru nie mogą wkraczać w dziedzinę niezawisłości sędziowskiej”.

Kwestie dotyczące ustalenia właściwości miejscowej sądu, jako należące do dziedziny, w której sędziowie są niezawisli, tym samym pozostają poza sferą nadzoru administracyjnego.

Potwierdza to również orzecznictwo Sądu Najwyższego, m.in. w uzasadnieniu orzeczenia z dnia 19 maja 2004 r. w sprawie o sygn. akt SNO 19/04 stwierdzono, że administracyjne czynności z zakresu nadzoru sądowego nie mogą rozciągać się na sferę orzekania ani wykładni prawa.

Mając na uwadze powyższe, Rada zajęła stanowisko jak na wstępie.